

Tjänsteutlåtande

Utbildningsförvaltningen

Till Förskole- och grundskolenämnden

Datum 2019-05-27

Dnr FGN 2019/0042

Svar på motion nr 19/2018 från Ann- Christine Furustrand (S) och Ingela Westerlund (S) - Psykiska ohälsan hos våra unga

Sammanfattning

I sin motion *Psykiska hälsan hos våra unga* föreslår Ann-Christine Furustrand (S) och Ingela Westerlund (S) att "Österåkers kommun uppvaktar regeringen och verkar för att bli en av kommunerna som kan ingå i en försöksverksamhet som föreslås av den nationella samordnaren för psykisk hälsa". Detta förslag presenterades av samordnaren för psykisk hälsa i samband med initiativet *Ungas beställning till samhället 2018*.

Idag finns ett antal etablerade verksamheter i kommunen som dagligen kommer i kontakt med unga i utanförskap och/eller utsatthet och som i någon grad lider av psykisk ohälsa. Mellan flera av dessa verksamheter sker pågående samarbete och utrymme kan finnas för att fördjupa denna samverkan ytterligare.

Kommunfullmäktige har i budget 2019 givit Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i uppdrag att utreda orsakerna bakom ungas psykiska ohälsa samt ge förslag på eventuella åtgärder. I och med detta uppdrag kommer frågan om ungas psykiska hälsa och kommunens arbete med detsamma att behandlas i ett bredare perspektiv.

Beslutsförslag

Förskole- och grundskolenämnden föreslår Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

Anse motion nr 19/2018 *Psykiska hälsan hos våra unga* besvarad med hänvisning till uppdrag 33 i budget-19 (KS 2018/0333) med syfte att utreda orsakerna bakom resultatet gällande psykisk ohälsa bland annat med hjälp av resultat från Stockholmsenkäten och föreslå eventuella åtgärder.

Bakgrund

I sin motion *Psykiska hälsan hos våra unga* från Ann-Christine Furustrand (S) och Ingela Westerlund (S), beskrivs den danska verksamheten Headspace och förslag om att kommunen uppvaktar regeringen för att få ingå i en liknande försöksverksamhet föreslagen av den nationella samordnaren för psykisk hälsa. Den danska verksamheten Headspace är en anonym och kostnadsfri rådgivningstjänst för barn och ungdomar i åldern 12-25 år. Verksamheten kan kontaktas via telefon, mail, chatt eller genom att besöka någon av deras mottagningar som finns på 18 platser i Danmark. I Danmark finns inte ungdoms-

Tjänsteutlåtande

mottagningar på samma sätt som i Sverige och Headspace kan delvis ses som ett sätt att erbjuda ett liknande stöd men med hjälp av volontärer i större utsträckning än med professionell personal. Fler än 450 volontärer arbetar på Headspace som finansieras genom statliga medel och privata donationer och stiftelser. Grundtanken om att tillgängliggöra samhällets samlade resurser handlar alltså om att skapa en arena där unga får tillgång till en väg in till samhällets samlade utbud genom ett ideellt-offentligt partnerskap där civilsamhället också erbjuds en lokal att bedriva sin verksamhet i.

Nationella samordnarens förslag om försöksverksamhet i Sverige handlar främst om att uppdra till en eller flera civila aktörer att tillsammans upprätta en pilotverksamhet på en eller två orter i Sverige för att prova om det är möjligt att genomföra, om det är intressant för barn och unga även i Sverige samt om detta kan ha en avlastande effekt på elevhälsa, primärvård, socialtjänst och BUP.

I initiativet *Ungas beställning till samhället* framkommer utvecklingsförslag inom flera verksamhetsområden som berör stödet till unga; skola, socialtjänst, primärvård, offentliga verksamheter, fritidssektor, civilsamhälle, ungas inkludering och inflytande samt olika arenor för personliga och virtuella möten. Förslaget om en försöksverksamhet likt Headspace är ett av flera förslag.

Barn och ungas psykiska hälsa är en ständigt aktuell fråga där flera aktörer har en viktig roll att spela i samverkan. I den kommunala organisationen är Åkersberga Ungdomsmottagning, kommunala aktivitetsansvaret, fältgruppen, elevhälsan, barnombud, m.fl. exempel på verksamheter som dagligen kommer i kontakt med unga som lider av psykisk ohälsa i någon form och/eller befinner sig i utsatta situationer. Flera av dessa verksamheter har ett pågående samarbete, men det finns också möjligheter till en fördjupad samverkan. Inom civilsamhället finns också många aktörer som engagerar sig för att skapa goda förutsättningar för unga i kommunen, exempelvis föreningslivet och den etablerade och aktiva ungdomsjouren Bellis.

Förvaltningens slutsatser

Det finns idag etablerade kommunala verksamheter som arbetar för att fånga upp och främja barns och ungas psykiska hälsa samt erbjuda direkta stödåtgärder för att förebygga en fortsatt problematik. Kommunen som offentlig aktör bör i första hand vara en garant för högkvalitativ hjälp med personal som har djup och bred utbildning och kunskap om barn och ungas olika förutsättningar och behov, men volontärverksamhet kan också fungera som ett viktigt komplement till det professionella arbete som utförs.

Det är viktigt att i ett brett perspektiv tillvarata ungas egna röster, kunskapsunderlag om det aktuella läget lokalt, aktuell forskning samt beprövad erfarenhet i planering av eventuella nya arbetssätt. Uppdrag nr 33 som av Kommunfullmäktige har givits till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden innebär att frågan om ungas psykiska hälsa är under pågående utredning och ovanstående aspekter kan där beaktas. Förslag på åtgärder bör också utgå ifrån lokala behov, förutsättningar och möjligheter.

Tjänsteutlåtande

Ett liktydigt svar på motionen har lämnats till samtliga nämnder som fått motionen på remiss; Socialnämnd, Förskole- och grundskolenämnd samt Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd.

Bilagor

Motion nr 19/2018- Psykisk ohälsa hos våra unga

Kerstin Johansen
Tf Utbildningsdirektör

Linn Sandegård
Utvecklingsledare

Pia Jonason
Enhetschef,
Åkersberga Ungdomsmottagning

Expedieras

- Kansliet
- Kommunstyrelsens arbetsutskott
- Kommunstyrelsen
- Kommunfullmäktige
- Budget- och kvalitetsenheten